

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2023

Crearea, evaluarea și implementarea soiurilor noi de viță de vie și a clonelor soiurilor omologate conforme schimbărilor climatice și principiilor agriculturii durabile

Cifra proiectului 20.80009.5107.17

Genofondul viței de vie a fost completat cu 52 soiuri noi de diversă origine, viitori genitori de caractere prețioase pentru programele de ameliorare. Au fost multiplicare prin metoda altoirii la masă 10 soiuri noi și elite de perspectivă. Au fost semănate, în condiții de seră, cca 24000 de semințe hibride, obținuți cca 7100 descendenți. Câmpul de hibridi, pepiniera de descendenți a fost completată cu 1200 plante hibride. În rezultatul îndeplinirii programului de hibridare au fost demasculate, polenizate 320 de inflorescențe cu implicarea a 44 de genitori, au fost obținute 26600 semințe hibride. În câmpul de hibridaie au fost evidențiate 60 de elite noi de utilizare diversă.

Au fost acumulate date privind însușirile agrobiologice pentru 42 genotipuri, evidențiate 8 genotipuri de perspectivă pentru completarea sortimentului viticol. Au fost obținute date inițiale la 3 protoclone a soiurilor Floricica, Feteasca neagră, Moldova pentru completarea dosarului, iar pentru soiul Basarabia a fost perfectat dosarul pentru transmitere în Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante. S-au efectuat analize fizico-chimice și senzoriale la 38 mostre de vinuri obținute din recolta anului 2022, au fost preparate 56 de mostre de vinuri din recolta anului 2023 de la protoclonele aflate în cercetare și a unor elite noi evidențiate. Au fost apreciate organoleptic 84 de mostre de struguri proaspeți a soiurilor și elitelor de perspectivă.

A fost determinată afinitatea de producție a soiurilor autohtone *Vitis vinifera* (Fetească regală, Fetească neagră, Rară neagră și Codrinschi) în interacțiune cu principalele soiuri de portaltoi recomandate pentru Republica Moldova.

S-a efectuat studiul comparativ a diferitor forme ale butucului (inclusiv de talie mică de tip Guyot și Royat, cordon obișnuit și altele, cu diferite modifiții), proiectate la soiurile autohtone Feteasca regală și Viorica, în diferite zone de cultivare.

Au fost efectuate cercetări privind modernizarea spalierului, refacerea formei butucului luând în considerație particularitățile agrobiologice ale soiurilor în scopul menținerii cu strictețe a nivelului de tăiere mecanizată a coardelor (Pinot blanc R7 și Codrinschi) și perfecționarea sistemului de formare a butucilor și conducerea vertical - oblică a lăstarilor a 4 soiuri apirene, în scopul sporirii calității strugurilor.

S-au studiat și elaborat elementele agrotehnice de bază la cultivarea, după diferite forme de conducere a butucilor, a soiurilor pentru masă de selecție autohtonă Osennii Ciornâi, Guzun, Alb de Suruceni și evaluat potențialului agrobiologic și productiv la soiurile pentru masă Muscat timpuriu, Tudor, Osennii ciornâi.

Au fost perfecționate programele existente și elaborate noi sisteme de combatere a bolilor și dăunătorilor, conformate principiilor dezvoltării durabile a viticulturii, prin introducerea în practică a produselor cu noi substanțe active. Principiile de bază a lucrărilor îndeplinite corespund cerințelor și reglementelor europene și internaționale referitor la calitatea strugurilor, ținând cont atât de schimbările climatice cât și de riscul acțiunii produselor nocive asupra sănătății omului, mediului ambiant etc.

Au fost efectuate cercetări privind laborarea unui sistem științific fundamentat de apreciere și evaluare a resurselor pedo-ampeloecologice a 10 locații, amplasate în Zona de Centru și Sud a Republicii Moldova. A fost determinat potențialul ecologic al sectoarelor, parametrii agrobiologici și morfo-fiziologici ai soiurilor Viorica și Codrinschi, cultivate în aceste condiții.

Rezumatul activității și a rezultatelor obținute în proiect în anul 2023

Crearea, evaluarea și implementarea soiurilor noi de viță de vie și a clonelor soiurilor omologate conforme schimbărilor climatice și principiilor agriculturii durabile

Cifrul proiectului 20.80009.5107.17

The grapevine gene pool was completed with 52 new varieties of various origins, future sources of valuable characters for breeding programs. 10 new varieties and perspective elites were multiplied by the table grafting method. About 24,000 hybrid seeds were sown under greenhouse conditions, and about 7,100 offspring were obtained. The field of hybrids, the offspring nursery has been completed with 1200 hybrid plants. As a result of the completion of the hybridization program, 320 inflorescences were demasculated, pollinated with the involvement of 44 parents, and 26,600 hybrid seeds were obtained. In the field of hybrids, 60 new elites of diverse use were highlighted.

Data on the agrobiological properties were collected for 42 genotypes, highlighting 8 perspective genotypes for completing the grapevine assortment. Initial data were obtained for 3 protoclones of the Floricica, Feteasca neagra, Moldova varieties to complete the file, and for the Bessarabia variety, the file was perfected for submission to the State Commission for Testing Plant Varieties. Physico-chemical and sensory analyzes were carried out on 38 wine samples obtained from the 2022 harvest and 56 wine samples from the 2023 harvest were prepared from the protoclones under research and some newly highlighted elites. 84 samples of fresh grapes of promising varieties and elites were organoleptically evaluated.

The production affinity of the autochthonous *Vitis vinifera* varieties (Fetească regală, Fetească neagră, Rara neagră and Codrinschi) was determined in interaction with the main rootstock varieties recommended for the Republic of Moldova.

The comparative study of different training forms (including small Guyot and Royat types, ordinary cordon and others, with different modifications), designed for the autochthonous varieties Feteasca regală and Viorica, in different cultivation areas, was carried out.

Research was carried out regarding the modernization of the trellis, the restoration of the shape of the stump taking into account the agrobiological peculiarities of the varieties in order to strictly maintain the level of mechanized cutting of the shoots (for Pinot blanc R7 and Codrinschi) and the improvement of the system of formation of the stumps and the vertical - oblique management of the shoots of 4 seedless varieties, in order to increase the quality of the grapes.

The basic agrotechnical elements in the cultivation, according to different forms of stump management, of the domestic selection table varieties Osennii Ciornâi, Guzun, Alb de Suruceni were studied and developed and the agrobiological and productive potential of the table varieties Muscat timpuriu, Tudor and Osennii Ciornâi were evaluated.

The existing programs were perfected and new systems for combating diseases and pests were developed, in accordance with the principles of the sustainable development of viticulture, by introducing into practice products with new active substances. The basic principles of the completed works correspond to European and international requirements and regulations regarding the quality of grapes, taking into account both climate changes and the risk of harmful products acting on human health, the environment, etc.

Research was carried out regarding the development of a scientifically based assessment and evaluation system for the pedo-ampelo-ecological resources of 10 locations, located in the Central and Southern Zone of the Republic of Moldova. The ecological potential of the sectors, the agrobiological and morpho-physiological parameters of the Viorica and Codrinschi varieties, cultivated under these conditions, were determined.